

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 26 kwietnia 2024 r.

WK-I.431.1.5.2024

**Pan
Stanisław Kubel
Starosta Ostrołęcki**

**Starostwo Powiatowe w Ostrołęce
pl. gen. Józefa Bema 5
07-410 Ostrołęka**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², kontrolerzy: Renata Pęza – starszy inspektor wojewódzki i Marta Szczepańska – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadzili w dniach od 22 stycznia do 9 lutego 2024 r. kontrolę problemową w Starostwie Powiatowym w Ostrołęce, z siedzibą przy pl. gen. Józefa Bema 5.

Kontrolą objęto stan realizacji zadania z zakresu administracji rządowej w przedmiocie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 8 stycznia 2024 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 15 kwietnia 2024 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Staroście wystąpienie pokontrolne.

W kontrolowanym okresie, w myśl art. 8 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej³, Powiat Ostrołęcki (dalej Powiat) realizował zadanie publiczne polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej,

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

³ Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 945), dalej: ustawa o nieodpłatnej pomocy prawnej.

Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie

00-950 Warszawa, Plac Bankowy 3/5, tel.: (+48) 22 695 69 95 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /t6j4jd68r/skrytka

www.gov.pl/web/uw-mazowiecki

na podstawie zawartych porozumień w sprawie udostępnienia lokali, w których usytuowane są punkty nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, we współpracy z Miastem Ostrołęką oraz Gminami Goworowo i Myszyniec. Poddane badaniu porozumienia zawierały wymagane elementy określone w art. 9 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, a także zawierały informacje w zakresie zapewnienia warunków lokalowych i urządzeń technicznych podmiotom udzielającym nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczącym nieodpłatne poradnictwo obywatelskie.

Na podstawie danych statystycznych⁴ ustalono, że Powiat prawidłowo wyznaczył liczbę 4 punktów do realizacji kontrolowanego zadania w 2024 r.⁵, zgodnie z dyspozycją art. 8 ust. 2 w związku z art. 20 ust. 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. Na podstawie art. 11 ust. 1 wymienionej wyżej ustawy, 2 punkty powierzono do prowadzenia adwokatom i radcom prawnym z zachowaniem równomiernego udziału adwokatów i radców prawnych, a 2 punkty powierzono organizacji pozarządowej⁶.

Punkty usytuowano z uwzględnieniem dogodnego dostępu osób uprawnionych. Z oznakowania lokali wynika, że może w nich być świadczona także nieodpłatna mediacja⁷. Organ nie występował do Wojewody Mazowieckiego o akceptację przeznaczenia większej liczby punktów na świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Kontroli poddano 2 lokale⁸, w którym świadczona jest pomoc prawna i poradnictwo obywatelskie w roku poradniczym 2024, stwierdzając że spełniają one wymogi określone

---

⁴ Zgodnie z informacją GUS, według danych na 31 grudnia 2021 i 2022 r. na terenie Powiatu Ostrołęckiego zamieszkiwały odpowiednio 87 496 i 87 503 osoby.

⁵ W roku 2023, z uwagi na mniejszą liczbę mieszkańców, na terenie Powiatu funkcjonowały 3 punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej, przy czym 1 punkt powierzono do prowadzenia adwokatom i radcom prawnym z zachowaniem równomiernego ich udziału, a 2 punkty – organizacji pozarządowej.

⁶ Punkty wyznaczone do realizacji kontrolowanego zadania w 2024 r. usytuowano w następujących lokalizacjach:

- 2 punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, w których nieodpłatnej pomocy prawnej naprzemiennie udzielają adwokaci i radcy prawni z zachowaniem równomiernego ich udziału, umiejscowione w 1 lokalu, w budynku administracyjno-biurowym w Ostrołęce przy ul. Gen. Augusta Emila Fieldorfa „Nila”15 w pok. 8, do którego tytuł prawny posiada Miasto Ostrołęka,
- 1 punkt nieodpłatnej pomocy prawnej prowadzony przez organizację pozarządową, zlokalizowany w 1 lokalu w budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Goworowie przy ul. Dulczewskiego 1A, do którego tytuł prawny posiada Gmina Goworowo,
- 1 punkt świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego prowadzony przez organizację pozarządową, zlokalizowany w 1 lokalu w Centrum Usług Społecznych w Myszyncu przy Placu Wolności 61, do którego tytuł prawny posiada Gmina Myszyniec.

⁷ W żadnym z punktów nie określono nieodpłatnej mediacji jako specjalizacji. Nieodpłatna mediacja nie stanowi także specjalizacji żadnego z dyżurów w punktach działających na terenie Powiatu.

⁸ Dotyczy:

- lokalu w budynku administracyjno-biurowym w Ostrołęce przy ul. Gen. Augusta Emila Fieldorfa „Nila”15,
- lokalu w budynku Centrum Usług Społecznych w Myszyncu przy Placu Wolności 61.

z § 5 rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego⁹.

W każdym z punktów udzielano porad w przeciętnym wymiarze 5 dni w tygodniu, przez co najmniej 4 godziny dziennie, zgodnie z wymogiem art. 8 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

Starosta Ostrołęcki zrealizował obowiązek sporządzenia i aktualizacji listy jednostek nieodpłatnego poradnictwa, która obejmowała poradnictwo dostępne dla mieszkańców Powiatu, zgodnie z art. 8a ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. Lista jednostek nieodpłatnego poradnictwa zawierała wszystkie wymagane elementy wynikające z art. 8a ust. 2 i 3 ww. ustawy. Listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej (dalej BIP), na stronie internetowej Starostwa Powiatowego i urzędów gmin na obszarze Powiatu, w lokalnej prasie oraz w sposób zwyczajowo przyjęty, zgodnie z dyspozycją art. 8a ust. 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. Listę udostępniono ponadto w miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej i w punkcie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Starosta Ostrołęcki sporządził karty informacyjne poradnictwa, zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej i udostępnił je, w myśl § 5 ust. 4 pkt 3 ww. rozporządzenia, w miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

W celu zapewnienia udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie Powiatu w 2024 r., w dniu 24 listopada 2023 r. Powiat zawarł porozumienia z Okręgową Radą Adwokacką (dalej ORA) w Warszawie i Radą Okręgową Izby Radców Prawnych (dalej ROIRP) w Olsztynie¹⁰. Porozumienia zawierały wszystkie elementy określone w art. 10 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zostały zawarte z zachowaniem terminu, o którym mowa w art. 10 ust. 2 powyższej ustawy. Wojewoda Mazowiecki został niezwłocznie poinformowany o zawartych porozumieniach, zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

---

⁹ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (Dz. U. 2018 poz. 2492, ze zm.) dalej: rozporządzenie w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej.

¹⁰ W 2023 r. nieodpłatna pomoc prawna na terenie Powiatu udzielana była w oparciu o porozumienia zawarte pomiędzy Powiatem a ORA w Warszawie w dniu 25 listopada 2022 r. i ROIRP w Olsztynie – w dniu 29 listopada 2022 r.

Powiat zawarł 4 umowy na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej w 2024 r. z adwokatami i radcami prawnymi¹¹, wypełniając tym samym wymóg określony w art. 6 ust. 1 powyższej ustawy. Badaniu poddano 2 umowy¹², stwierdzając że zawierały one wszystkie wymagane elementy określone w art. 6 ust. 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej i zostały zawarte w terminie umożliwiającym realizację zadania publicznego w roku następnym.

Powiat, zgodnie z art. 11 ust. 2 ww. ustawy, ogłosił otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego dotyczącego prowadzenia punktów przeznaczonych na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, w drodze uchwały Zarządu Powiatu¹³. Konkurs ogłoszony przez kontrolowaną jednostkę zawierał prawidłowo sformułowany rodzaj i zakres zadania publicznego.

Termin do składania ofert był zgodny z art. 13 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹⁴. Ogłoszenie otwartego konkursu ofert zawierało wszystkie elementy wymienione w art. 13 ust. 2 ww. ustawy, a także obligowało oferentów do składania ofert na obowiązującym wzorze określonym w załączniku Nr 1 do rozporządzenia w sprawie wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań¹⁵. Ogłoszenie opublikowano w BIP i na stronie internetowej urzędu oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Starostwa, zgodnie z dyspozycją art. 13 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego.

Starosta Ostrołęcki, w myśl art. 15 ust. 2a ustawy o działalności pożytku publicznego, powołał w drodze uchwały¹⁶ komisję konkursową w celu opiniowania złożonych ofert. W skład komisji weszli przedstawiciele Powiatu oraz przedstawiciel Wojewody Mazowieckiego. Komisja konkursowa rozpatrzyła oferty z uwzględnieniem wymogów wynikających z art. 15 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego.

---

¹¹ W tym 2 umowy z adwokatami i 2 umowy z radcami prawnymi, posiadającymi uprawnienia mediatora. W 2023 Powiat zawarł 2 umowy na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej, w tym 1 umowę z adwokatem i 1 umowę z radcą prawnym, posiadającymi uprawnienia mediatora.

¹² Dotyczy umów: 458/2023 i 459/2023 z 22 grudnia 2023 r.

¹³ Uchwała Nr 1127/23 Zarządu Powiatu w Ostrołęce z dnia 27 października 2023 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej na terenie powiatu ostrołęckiego w 2024 r.

¹⁴ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571), dalej: ustawa o działalności pożytku publicznego.

¹⁵ Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. z 2018 r. poz. 2057), dalej rozporządzenie w sprawie wzorów ofert.

¹⁶ Uchwała Nr 1140/2023 Zarządu Powiatu w Ostrołęce z dnia 17 listopada 2023 r.

Rozstrzygnięcie otwartego konkursu ofert nastąpiło w drodze uchwały¹⁷, która zawierała wszystkie wymagane elementy w zakresie ogłoszenia wyników konkursu wynikające z art. 15 ust. 2h wspomnianej wyżej ustawy. Uchwałę w sprawie wyboru oferty opublikowano w BIP i na stronie internetowej urzędu oraz wywieszono na tablicy ogłoszeń Starostwa, zgodnie z dyspozycją art. 15 ust. 2j w związku z art. 13 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego.

W wyniku rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert, Powiat powierzył zadanie polegające na prowadzeniu 2 punktów przeznaczonych na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej organizacji pozarządowej Fundacji „Togatus Pro Bono” z siedzibą w Olsztynie przy ul. Warmińskiej 7/1.

Oferta wybranej organizacji zawierała wszystkie elementy, o których mowa w art. 14 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego. Wyłoniona organizacja spełniała wymóg, określony w art. 11 ust. 6 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

Powiat, na podstawie art. 15 ust. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego, bez zbędnej zwłoki zawarł z Fundacją „Togatus Pro Bono” umowę¹⁸ o powierzenie realizacji zadania publicznego polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej na terenie Powiatu w 2024 roku. Umowa zawierała elementy określone w art. 6 ust. 2 pkt 1, 1a i 3-7, art. 8 ust. 8, art. 11 ust. 8 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz została sporządzona zgodnie z wzorem nr 3 rozporządzenia w sprawie wzorów ofert. Starosta Ostrołęcki, zgodnie z zawartą umową, powierzył organizacji pozarządowej zadania z zakresu edukacji prawnej, określone w art. 11 ust. 7 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

W toku czynności kontrolnych, stwierdzono, że powyższa Fundacja podejmowała działania zmierzające do zwiększenia świadomości prawnej społeczeństwa, dotyczące w szczególności upowszechniania wiedzy z zakresy edukacji prawnej, o których mowa w art. 3b ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. Powiat sprawował kontrolę jakości wykonywanych zadań przez organizację pozarządową, której zlecono prowadzenie punktów na terenie Powiatu, stosownie do zapisów art. 11 ust. 8 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej w związku z art. 17 ustawy o działalności pożytku publicznego.

---

¹⁷ Uchwała Nr 1151/2023 Zarządu Powiatu w Ostrołęce z dnia 29 listopada 2023 r.

¹⁸ Umowa Nr 456/2023 z 22 grudnia 2023 r.

Starosta Ostrołęcki upowszechniał wśród mieszkańców Powiatu wiedzę na temat systemu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnych porad obywatelskich oraz edukacji prawnej, zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej.

Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego odbywało się według kolejności zgłoszeń po umówieniu terminu wizyty zgodnie z art. 8 ust. 4 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. Starosta Ostrołęcki uruchomił i podał do publicznej wiadomości numer telefonu oraz adres poczty elektronicznej umożliwiające mieszkańcom dokonanie zapisu oraz uzyskanie informacji w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego¹⁹, zgodnie z dyspozycją art. 8 ust. 5 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej. Ponadto Starosta udostępnił w BIP informacje o działalności punktów zlokalizowanych na terenie danego powiatu, ze wskazaniem ich adresów, dni i godzin dyżurów oraz podmiotów udzielających w nich porad.

Karty pomocy „część A” wypełnione zostały przez adwokatów lub radców prawnych oraz osobę świadczącą nieodpłatne poradnictwo obywatelskie w formie elektronicznej w systemie teleinformatycznym. Ustalono, że w Powiecie sposób przekazywania kart pomocy „część A” odbywa się na bieżąco za pomocą powyższego systemu.

W okresie kontrolowanym, w punktach gdzie udzielano nieodpłatnej pomocy prawnej oraz świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, nie odnotowano wpłynięcia kart pomocy „część B”, a tym samym zawartych w nich opinii. W związku z powyższym, Powiat nie przekazywał Dziekanom ORA i ROIRP oraz właściwej organizacji pozarządowej, opinii osób uprawnionych, zawartych w kartach pomocy „część B”, które mogą mieć wpływ na sposób wykonania zobowiązania.

Analizie poddano 30 oświadczeń, o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej sporządzonych w punktach, gdzie porad udzielają adwokaci i radcy prawni lub organizacja pozarządowa. Wszystkie poddane analizie oświadczenia zostały wypełnione kompletnie oraz były zgodne z załącznikiem nr 1 do wspomnianej wyżej ustawy. Oświadczenia, o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, adwokaci i radcy prawni przekazywali Staroście do 10 dnia każdego miesiąca kalendarzowego, w sposób uniemożliwiający powiązanie oświadczenia osoby uprawnionej z kartą pomocy, zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej

---

¹⁹ Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami osoby upoważnionej do ich udzielania w zakresie objętym kontrolą – „W Starostwie został wyznaczony numer telefonu, pod którym przyjmowane są zapisy na poradę w 2023 r. i 2024 r. Osobom o ograniczonej sprawności ruchowej oraz z trudnościami komunikacyjnymi może być udzielana nieodpłatna pomoc prawna lub świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, także poza punktem albo za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość lub przez tłumacza migowego”.

Powiat przekazywał Wojewodzie Mazowieckiemu zbiorcze informacje o wykonaniu zadań w poszczególnych kwartałach 2023 r., sporządzone na formularzu zgodnym z wzorem stanowiącym załącznik nr 4 do rozporządzenia w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej, z zachowaniem terminu określonego w art. 12 ust. 1 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w przedmiocie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej, ocenia się **pozytywnie**.

Mając na uwadze powyższe ustalenia informuję, że w zakresie stanowiącym przedmiot kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/